

► **B**

KOMMISJONSFORORDNING (EU) nr. 1078/2012

av 16. november 2012

om en felles sikkerhetsmetode for overvåking som skal anvendes av jernbaneforetak og infrastrukturforvaltninger som har fått utstedt et sikkerhets sertifikat eller en sikkerhetsgodkjenning, og av enheter med ansvar for vedlikehold

(EØS-tillegget nr. 55 av 31.8.2017, s. 436)

Konsolidert tekst – bare for informasjonsformål

Rettet ved:

► **C1** Rettelser (2021/EOS/22/4)

EØS-tillegget nr. 30 av 22.4.2021, s. 1446

KOMMISJONSFORORDNING (EU) nr. 1078/2012

2017/EØS/55/35

av 16. november 2012

om en felles sikkerhetsmetode for overvåking som skal anvendes av jernbaneforetak og infrastrukturforvaltninger som har fått utstedt et sikkerhetssertifikat eller en sikkerhetsgodkjenning, og av enheter med ansvar for vedlikehold(*)

EUROPAKOMMISJONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/49/EF av 29. april 2004 om sikkerhet på Fellesskapets jernbaner og om endring av rådsdirektiv 95/18/EF om lisenser til jernbaneforetak og direktiv 2001/14/EF om fordeling av jernbaneinfrastrukturkapasitet, innkreving av avgifter for bruk av jernbaneinfrastruktur og sikkerhetsertifisering (jernbane-sikkerhetsdirektivet)⁽¹⁾, særlig artikkel 6, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Kommisjonen bør vedta den andre serien av felles sikkerhetsmetoder, som minst omfatter metodene fastsatt i artikkel 6 nr. 3 bokstav c) i direktiv 2004/49/EF, på grunnlag av en anbefaling fra Det europeiske jernbanebyrå («Byrået»).
- 2) I samsvar med direktiv 2004/49/EF gav Kommisjonen den 5. oktober 2009 et mandat til Byrået til å utarbeide et utkast til felles sikkerhetsmetode for å kontrollere at strukturelle delsystemer drives og vedlikeholdes i samsvar med de relevante grunnleggende kravene. Denne felles sikkerhetsmetoden bør angi metodene som skal brukes både til å kontrollere at de strukturelle delsystemene (herunder drift og trafikkstyring) drives og vedlikeholdes i samsvar med alle grunnleggende krav knyttet til sikkerhet, og til å overvåke at delsystemene og deres integrering i systemene fortsetter å oppfylle sikkerhetskravene under drift og vedlikehold. I samsvar med mandatet fra Kommisjonen framla Byrået sin anbefaling om en felles sikkerhetsmetode til Kommisjonen sammen med en konsekvensanalyse. Denne forordning bygger på Byråets anbefaling.
- 3) For å muliggjøre sikker integrering og drift og sikkert vedlikehold av strukturelle delsystemer i jernbanesystemet, og for å sikre at grunnleggende krav oppfylles i forbindelse med driften, bør sikkerhetsstyringssystemene til jernbaneforetak og infrastrukturforvaltninger og vedlikeholdssystemene til enheter med ansvar for vedlikehold omfatte alle nødvendige ordninger, herunder prosesser, prosedyrer og tekniske, driftsmessige og organisatoriske risikokontrolltiltak. Overvåking av at sikkerhetsstyringssystemene til jernbaneforetak og infrastrukturforvaltninger, samt vedlikeholdssystemene til enheter med ansvar for vedlikehold, anvendes riktig og er effektive, bør derfor

omfatte kravene til strukturelle delsystemer innenfor deres driftsmiljø.

- 4) Denne forordning bør muliggjøre effektiv sikkerhetsstyring i jernbanesystemet i tilknytning til drift og vedlikeholdsvirksomhet, og den bør forbedre styringssystemet dersom dette er nødvendig og praktisk mulig.
- 5) Denne forordning bør også gjøre det mulig å så tidlig som mulig identifisere tilfeller av manglende overholdelse ved anvendelse av et styringssystem på måter som kan føre til ulykker, hendelser, nestenulykker eller andre farlige episoder. For å håndtere disse formene for manglende overholdelse i tilknytning til drift og vedlikeholdsvirksomhet bør en harmonisert prosess for overvåkingsvirksomhet brukes. Denne harmoniserte prosessen bør særlig brukes til å kontrollere at sikkerhetsstyringssystemene til jernbaneforetak og infrastrukturforvaltninger gir det forventede resultatet, og til å kontrollere at vedlikeholdssystemet til enheter med ansvar for vedlikehold gir det forventede resultatet.
- 6) Jernbaneforetakene og infrastrukturforvaltningene bør overvåke om ordningene de har utarbeidet gjennom sitt sikkerhetsstyringssystem for å kunne ivareta sikker drift, herunder på spesifikke nett, anvendes riktig, og hvilke resultater ordningene gir.
- 7) Denne forordning bør lette adgangen til markedet for jernbanetransporttjenester gjennom harmonisering av overvåkingsprosessen som skal sikre at sikkerheten i jernbanesystemet opprettholdes. I tillegg bør denne forordning bidra til å skape gjensidig tillit og åpenhet mellom medlemsstatene gjennom harmonisert utveksling av sikkerhetsrelaterte opplysninger mellom ulike aktører i jernbanesektoren for å drive sikkerhetsstyring på tvers av de ulike grensesnittene i denne sektoren, og gjennom harmonisering av dokumentasjonen som følger av anvendelsen av overvåkingsprosessen.
- 8) Med tanke på å rapportere til Kommisjonen om effektiviteten og anvendelsen av denne forordning og eventuelt komme med anbefalinger til forbedring av denne forordning bør Byrået kunne samle inn relevante opplysninger fra de ulike involverte aktører, herunder fra de nasjonale sikkerhetsmyndighetene, fra sertifiseringsorganer for enheter med ansvar for vedlikehold av godsvogner og fra andre enheter med ansvar for vedlikehold som ikke hører inn under virkeområdet til kommisjonsforordning (EU) nr. 445/2011 av 10. mai 2011 om et system for sertifisering av enheter med ansvar for vedlikehold av godsvogner⁽²⁾.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 320 av 17.11.2012, s. 8, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 125/2013 av 14. juni 2013 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIII (Transport), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 67 av 28.11.2013, s. 32.

⁽¹⁾ EUT L 164 av 30.4.2004, s. 44.

⁽²⁾ EUT L 122 av 11.5.2011, s. 22.

- 9) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra komiteen nevnt i artikkel 27 nr. 1 i direktiv 2004/49/EF —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Formål og virkeområde

1. Ved denne forordning fastsettes en felles sikkerhetsmetode for overvåking for å muliggjøre effektiv sikkerhetsstyring i jernbanesystemet i tilknytning til drift og vedlikeholdsvirksomhet og eventuelt forbedre styringssystemet.
2. Denne forordning skal anvendes til:
 - a) å kontrollere om alle prosessene og prosedyrene i styringssystemet, herunder tekniske, driftsmessige og organisatoriske risikokontrolltiltak, anvendes riktig og om de er effektive. Når det gjelder jernbaneforetak og infrastrukturforvaltninger, skal kontrollen omfatte de tekniske, driftsmessige og organisatoriske elementene som er nødvendige for utstedelse av sertifisering/godkjenning som angitt i artikkel 10 nr. 2 bokstav a) og artikkel 11 nr. 1 bokstav a), og de bestemmelsene som er vedtatt for å få utstedt sertifisering/godkjenning som angitt i artikkel 10 nr. 2 bokstav b) og artikkel 11 nr. 1 bokstav b), i direktiv 2004/49/EF,
 - b) å kontrollere om styringssystemet som helhet anvendes riktig og gir de forventede resultater, og
 - c) å identifisere og gjennomføre hensiktsmessige forebyggende eller korrigerende tiltak, eventuelt begge typer tiltak dersom det blir påvist relevante tilfeller av manglende overholdelse av bokstav a) og b).
3. Denne forordning får anvendelse på jernbaneforetak og infrastrukturforvaltninger som har fått utstedt et sikkerhetssertifikat eller en sikkerhetsgodkjenning, og enheter med ansvar for vedlikehold.

Artikkel 2

Definisjoner

I denne forordning får definisjonene i artikkel 3 i direktiv 2004/49/EF anvendelse.

Videre menes med:

- a) «styringssystem» enten sikkerhetsstyringssystemene hos jernbaneforetak og infrastrukturforvaltninger, som definert i artikkel 3 bokstav i) i direktiv 2004/49/EF og i samsvar med kravene som er fastsatt i artikkel 9 i og vedlegg III til nevnte direktiv, eller vedlikeholdssystemer hos enheter med ansvar for vedlikehold i samsvar med kravene som er fastsatt i artikkel 14a nr. 3 i nevnte direktiv,
- b) «overvåking» ordninger som jernbaneforetak, infrastrukturforvaltninger eller enheter med ansvar for vedlikehold innfører for å kontrollere at styringssystemet anvendes riktig og er effektivt,
- c) «grensesnitt» grensesnitt som definert i artikkel 3 nr. 7 i kommisjonsforordning (EF) nr. 352/2009⁽¹⁾

Artikkel 3

Overvåkingsprosess

1. Hvert jernbaneforetak, hver infrastrukturforvaltning og hver enhet med ansvar for vedlikehold
 - a) er ansvarlig for å gjennomføre overvåkingsprosessen som er fastsatt i vedlegget,
 - b) skal sikre at risikokontrolltiltak som gjennomføres av deres entreprenører, også overvåkes i samsvar med denne forordning. De skal for dette formål anvende overvåkingsprosessen som er fastsatt i vedlegget, eller gjennom kontraktmessige avtaler kreve at deres entreprenører anvender denne prosessen.
2. Overvåkingsprosessen skal omfatte følgende former for virksomhet:
 - a) utforming av strategi, prioriteringer og plan(er) for overvåking,
 - b) innsamling og analyse av opplysninger,
 - c) utarbeiding av en handlingsplan for tilfeller av uakseptabel, manglende overholdelse av kravene fastsatt i styringssystemet,
 - d) gjennomføring av handlingsplanen, dersom en slik plan er utarbeidet,
 - e) vurdering av effektiviteten av tiltakene i handlingsplanen, dersom en slik plan er utarbeidet.

Artikkel 4

Utveksling av opplysninger mellom involverte aktører

1. Jernbaneforetak, infrastrukturforvaltninger og enheter med ansvar for vedlikehold, herunder deres entreprenører, skal gjennom kontraktmessige avtaler sikre at alle relevante sikkerhetsrelaterte opplysninger som framkommer gjennom anvendelse av overvåkingsprosessen som er angitt i vedlegget, utveksles mellom aktørene, slik at den andre parten kan gjennomføre de korrigerende tiltak som er nødvendige for å sikre at sikkerheten i jernbanesystemet opprettholdes.
2. Dersom jernbaneforetak, infrastrukturforvaltninger og enheter med ansvar for vedlikehold gjennom anvendelse av overvåkingsprosessen avdekker relevante sikkerhetsrisikoer med hensyn til feil og konstruksjonsmessig manglende samsvar eller funksjonsfeil i teknisk utstyr, herunder i strukturelle delsystemer, skal de rapportere disse risikoene til de andre involverte partene, slik at de kan gjennomføre de korrigerende tiltak som er nødvendige for å sikre at sikkerheten i jernbanesystemet opprettholdes.

Artikkel 5

Rapportering

1. Infrastrukturforvaltninger og jernbaneforetak skal rapportere til den nasjonale sikkerhetsmyndigheten om anvendelsen av denne forordning gjennom sine årlige sikkerhetsrapporter i samsvar med artikkel 9 nr. 4 i direktiv 2004/49/EF.

⁽¹⁾ EUT L 108 av 29.4.2009, s. 4.

2. Den nasjonale sikkerhetsmyndigheten skal i samsvar med artikkel 18 i direktiv 2004/49/EF rapportere om hvordan denne forordning anvendes av jernbaneforetak, av infrastrukturforvaltninger og, i den grad den kjenner til det, av enheter med ansvar for vedlikehold.

3. Den årlige vedlikeholdsrapporten for enheter med ansvar for vedlikehold av godsvogner som angitt i avsnitt I nr. 7.4 bokstav k) i vedlegg III til forordning (EU) nr. 445/2011, skal inneholde opplysninger om erfaringene enheter med ansvar for vedlikehold har med å anvende denne forordning. Byrådet samler inn disse opplysningene i samarbeid med de respektive sertifiseringsorganene.

4. Andre enheter med ansvar for vedlikehold som ikke hører inn under virkeområdet for forordning (EU) nr. 445/2011, skal også underrette Byrådet om sine erfaringer med anvendelsen av denne forordning. Byrådet skal samordne deling av erfaringer med disse enhetene med ansvar for vedlikehold.

5. Byrådet skal samle inn alle opplysninger om erfaringene med anvendelsen av denne forordning, og skal om nødvendig

komme med anbefalinger til Kommissjonen med sikte på å forbedre denne forordning.

6. De nasjonale sikkerhetsmyndighetene skal bistå Byrådet med innsamling av slike opplysninger fra jernbaneforetakene og infrastrukturforvaltningene.

7. Byrådet skal senest tre år etter at denne forordning er trådt i kraft, framlegge for Kommissjonen en rapport med en analyse av metodens effektivitet og av de erfaringene jernbaneforetak, infrastrukturforvaltninger og enheter med ansvar for vedlikehold har hatt med anvendelsen av denne forordning.

Artikkel 6

Ikrafttredelse og anvendelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning får anvendelse fra 7. juni 2013.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utfærdiget i Brussel, 16. november 2012.

For Kommissjonen

José Manuel BARROSO

President

VEDLEGG

OVERVÅKINGSPROSESSEN

1. **Generelt**

- 1.1. Overvåkingsprosessen skal anvendes på alle prosesser og prosedyrer i styringssystemet, herunder tekniske, driftsmessige og organisatoriske risikokontrolltiltak.
- 1.2. Virksomheten nevnt i artikkel 3 nr. 2 i overvåkingsprosessen er beskrevet i avsnitt 2–6.
- 1.3. Denne overvåkingsprosessen er en gjentakende og løpende prosess, som vist i diagrammet nedenfor i tillegget.

2. **Utforming av strategi, prioriteringer og plan(er) for overvåking**

- 2.1. Hvert jernbaneforetak, hver infrastrukturforvaltning og hver enhet med ansvar for vedlikehold er ansvarlig for å utforme sin strategi, sine prioriteringer og sin(e) plan(er) for overvåking på grunnlag av eget styringssystem.
- 2.2. I beslutningen om hva som skal prioriteres, skal det tas hensyn til opplysninger fra de områdene som gir opphav til de største risikoene, og som kan føre til negative konsekvenser for sikkerheten dersom de ikke overvåkes på en effektiv måte. En prioriteringsorden for overvåkingsvirksomhet skal fastsettes, og tiden, innsatsen og ressursene som kreves, skal angis. Prioriteringen skal også ta hensyn til resultater fra tidligere anvendelser av overvåkingsprosessen.
- 2.3. Overvåkingsprosessen skal så tidlig som mulig identifisere tilfeller av manglende overholdelse i anvendelsen av styringssystemet som kan føre til ulykker, hendelser, nestenulykker eller andre farlige episoder. Den skal føre til at tiltak gjennomføres for å utbedre slike tilfeller av manglende overholdelse.
- 2.4. I overvåkingsstrategien og planen(e) skal det defineres enten kvantitative eller kvalitative indikatorer eller en blanding av begge som kan
 - a) gi tidlig varsel om eventuelle avvik fra det forventede resultatet, eller en forsikring om at det forventede resultatet oppnås som planlagt,
 - b) gi opplysninger om uønskede resultater,
 - c) støtte beslutningsprosessen.

3. **Innsamling og analyse av opplysninger**

- 3.1. Innsamling og analyse av opplysninger skal utføres i samsvar med strategien, prioriteringene og planen(e) som er definert for overvåkingen.
- 3.2. For hver definerte indikator nevnt i nr. 2.4 skal følgende utføres:
 - a) innsamling av nødvendige opplysninger,
 - b) vurdering av hvorvidt prosessene, prosedyrene og de tekniske, driftsmessige og organisatoriske risikokontrolltiltakene er gjennomført på korrekt måte,
 - c) kontroll av hvorvidt prosessene, prosedyrene og de tekniske, driftsmessige og organisatoriske risikokontrolltiltakene er effektive, og hvorvidt de gir de forventede resultatene,
 - d) vurdering av hvorvidt styringssystemet som helhet anvendes på riktig måte, og hvorvidt det gir de forventede resultatene,
 - e) analyse og evaluering av identifiserte tilfeller av manglende overholdelse av bokstav b), c) og d) samt identifikasjon av årsakene til disse tilfellene.

4. **Utarbeiding av en handlingsplan**

- 4.1. En handlingsplan skal utarbeides for identifiserte tilfeller av manglende overholdelse som anses som uakseptable. Denne skal
 - a) føre til håndheving av korrekt gjennomførte prosesser, prosedyrer og tekniske, driftsmessige og organisatoriske risikokontrolltiltak som angitt, eller
 - b) forbedre eksisterende prosesser, prosedyrer og tekniske, driftsmessige og organisatoriske risikokontrolltiltak, eller
 - c) identifisere og gjennomføre ytterligere risikokontrolltiltak.
- 4.2. Handlingsplanen skal særlig inneholde følgende opplysninger:
 - a) mål og forventede resultater,

- b) nødvendige korrigerende eller forebyggende tiltak eller begge typer tiltak,
 - c) hvilken person som har ansvar for å gjennomføre tiltakene,
 - d) frist for gjennomføring av tiltakene,
 - e) hvilken person som har ansvar for å vurdere effektiviteten av tiltakene i handlingsplanen i samsvar med nr. 6,
 - f) en gjennomgang av handlingsplanens innvirkning på overvåkingsstrategien, prioriteringene og planen(e).
- 4.3. For å håndtere sikkerheten ved grensesnitt skal jernbaneforetaket, infrastrukturforvaltningen eller enheten med ansvar for vedlikehold, i samarbeid med de andre involverte aktørene, bestemme hvem som skal ha ansvar for å gjennomføre den nødvendige handlingsplanen eller deler av den.
- 5. Gjennomføring av handlingsplanen**
- 5.1. Handlingsplanen som er definert i nr. 4, skal gjennomføres for å korrigere identifiserte tilfeller av manglende overholdelse.
- 6. Evaluering av effektiviteten av tiltakene i handlingsplanen**
- 6.1. Den samme overvåkingsprosessen som er beskrevet i dette vedlegget, skal brukes til å kontrollere om tiltakene som er definert i handlingsplanen, er korrekt gjennomført, hensiktsmessige og effektive.
- 6.2. Evalueringen av handlingsplanens effektivitet skal særlig omfatte følgende tiltak:
- a) verifisering av hvorvidt handlingsplanen er korrekt gjennomført og fullført i henhold til tidsplanen,
 - b) verifisering av hvorvidt de forventede resultatene er oppnådd,
 - c) verifisering av hvorvidt de opprinnelige forholdene i mellomtiden har endret seg, og av hvorvidt risikokontrolltiltakene som er definert i handlingsplanen, fortsatt er hensiktsmessige for de gitte omstendighetene,
 - d) verifisering av hvorvidt det er nødvendig med andre risikokontrolltiltak.
- 7. Dokumentasjon fra anvendelsen av overvåkingsprosessen**
- 7.1. Overvåkingsprosessen skal dokumenteres for å vise at den er blitt korrekt anvendt. Denne dokumentasjonen skal hovedsakelig gjøres tilgjengelig med sikte på intern vurdering. På anmodning skal
- a) jernbaneforetak og infrastrukturforvaltninger gjøre denne dokumentasjonen tilgjengelig for den nasjonale sikkerhetsmyndigheten,
 - b) enheter med ansvar for vedlikehold gjøre denne dokumentasjonen tilgjengelig for sertifiseringsorganet. Dersom grensesnitt håndteres gjennom kontrakter, skal enhetene med ansvar for vedlikehold gjøre denne dokumentasjonen tilgjengelig for de aktuelle jernbaneforetakene og infrastrukturforvaltningene.
- 7.2. Dokumentasjonen som utarbeides i henhold til nr. 7.1, skal særlig inneholde
- a) en beskrivelse av organisasjonen og personalet som er utpekt til å utføre overvåkingsprosessen,
 - b) resultatene av de forskjellige formene for virksomhet i overvåkingsprosessen som er angitt i artikkel 3 nr. 2, og særlig beslutningene som er tatt,
 - c) en liste over alle nødvendige tiltak som skal gjennomføres for å oppnå det påkrevde resultatet, når det gjelder identifiserte tilfeller av manglende overholdelse som anses som uakseptable.
-

Tillegg

Ramme for overvåkingsprosessen

